

Sjednocená pravidla karetní soutěže Syllabatim pro Mistrovství ČR

Jaká slova jsou povolena a jaká ne?

Desatero Syllabatimu:

- 1) - Slova musí být složena minimálně ze dvou karet.
- 2) - Obecně jsou povolena všechna slova, která lze najít v běžném českém slovníku a jejich různé spisovné mluvnické tvary, tedy v jakýchkoliv pádech, časech, číslech, rodech, tvarech a stupňování, jsou povoleny tvary přechodníků, příčestí i rozkazovacích způsobů.
- 3) - Nejsou dovolena jména vlastní, osobní, příjmení, přezdívky či jména dějepisná ani jména a názvy převzaté z bájí a mýtů, zeměpisná jména a názvy, různé zkratky, citoslovce, samostatné předpony nebo přípony, slova se spojovací pomlčkou nebo apostrofem. Podobně nejsou akceptovatelná slova ve formě složenin s předponami nedávající smysl.
- 4) - Písmeno „CH“ je tvořeno složením dvou karet, tedy z písmene „C“ a „H“. Syllabatim samostatnou kartu souhlásky „CH“ neobsahuje!
- 5) - Dále nelze používat zkratky chemických prvků ani jejich vzorce, zkratky pro určení fyzikálních měr a různých veličin. Lze však u nich vyjádřit jejich význam v plném slovním znění. Nelze používat zkratky firem, institucí či jiných subjektů, iniciály jmen osob či typové označení věcí, zboží či materiálů.
- 6) - Nelze používat názvy písmen české abecedy ani abeced jiných jazyků. Nelze užívat přípon maxi- a mini-. Zdrobněliny jsou však možné.
- 7) - Nelze používat ani názvy států, ale lze užít označení pro státní příslušnost jeho obyvatele.
- 8) - Lze použít cizí slova, pokud však pro ně existuje zdomácnělý český výraz nebo se ve spisovné podobě v češtině běžně používají.
- 9) - Lze použít solmizační slabiky.
- 10) - Slangové výrazy a označení, případně hovorové výrazy, lze použít pouze v případě, že jsou obecně známé a jsou velmi často užívané. Nespisovně uvedená slova, různá nářečí a zastaralé výrazy z češtiny, však nebudou akceptovány. Nebudou akceptována ani velmi sprostá a dehonestující slova či vulgární výrazy.

Pozor: Pokud během hry dojde při vyhodnocování ke sporům, zda slovo existuje či nikoliv, měl by při rozhodování pomoci aktuální výkladový slovník pravidel českého jazyka, slovník spisovného jazyka českého, případně křížovkářský slovník upřednostňující pravidla českého pravopisu. Může taky platit souhlas většiny hráčů u stolu s uznáním sporného slova. Ovšem rozhodčí a organizátor soutěže si vyhrazuje

právo nejednoznačné slovní výrazy neuznat, pokud budou v rozporu s platnými pravidly českého jazyka a to včetně výkladové části!

Příklady k bodům pravidel „Desatera Syllabatimu“:

Viz bod 1)

Příkladně spousta „OK“, tvořená kartami z písmenek – karet „O“ a „K“ je uznána. Jedna karta s dvojháskou „OK“ nelze pro vytvoření slova použít. Slovo by tvořila pouze jedna karta...

Viz bod 3)

nelze příkladně použít osobní jména a výrazy typu: Jiří, Cicero, Herkules, Zeus, název měst příkladně Londýn, New York, Amsterdam, Curacao, zkratky typu SDS, ČSSD, KDU-ČSL, citoslovce příkladně: krá, jupí, nej-, bžum, vrrrr apod., názvy konkrétních zeměpisných míst příkladně Smržovka, Sněžka, Mount Everest, Mount Blanc ani „Montblank“ atd. Lze však použít obecné názvy světadílů, pohoří, oceánů a širšího zeměpisného určení příkladně: Evropa, Asie, Afrika, Himaláje, Andy, Pacifik, Atlantik, Karpaty, Karibik atd. a to pouze ve tvarech v českém spisovném jazyku. Nesmyslné spojení slova s předponou je příkladně slovo: „domřel“, „nadtroubil“, „zakolejil“ apod.

Viz bod 5)

nelze použít význam vzorce NACL, ale lze použít slovo sůl, nelze použít kg, ale lze použít slovo kilogram, nelze použít km, ale kilometr, nelze použít ha, ale hektar, nelze použít název PVC ani LPG či LTO, MŠ či OÚ, VŠT, SPŠ, MÚZO, VZP, ČPP apod.

Viz bod 6)

nelze příkladně použít výrazy psí, kší, vé, nebo slov typu maxipes, miniláhev, maxiskóre, miničíslo apod. Zdrobněliny jsou možné ve všech tvarech/pádech/množství: příkladně židle – židlička, bota – botička, nudle – nudlička, "had" – „hadička“?!?

Viz bod 7)

nelze použít příkladně název státu Norsko, ale jeho občan je „NOR“, žena pak „NORKA“. U občana MADAGASKARU bychom si asi vylámali jazyk, že? Ale Malgaš už jde.

Viz bod 8)

lze použít slovo metro, depo, vestibul, kemp, mobil, džez, jazz, country, šanson apod.

nelze použít airport, ale lze použít slovo letiště, nelze použít runway, ale slovo ranvej čeština už zná ... atd.

tankodrom a autodrom, magistrála, kino, mikrovlnka, lux, rádio je příkladně platná česká zdomácnělá varianta původně cizího výrazu.

Viz bod 9)

Tak si zazpíváme: „do, re, mi, fa, sol, la, si, do“. To jde!

Viz bod 10)

„chčije a chčije“, „prd“, „srát“, „čůrat“, tak, to je ještě v toleranci. Ovšem „KU..A“, Č..ÁK“, to je už za hranou přijatelné vulgarity. I když všem těmto výrazům bychom se měli maximálně vyhýbat nebo je používat opravdu jen výjimečně.

Doslov:

Asi přes veškerá výše uvedená vysvětlení bude patrně dál docházet k dotazům typu: Mohu toto slovo použít? Čeština je velmi pestrý, bohatý a především tvárný jazyk. To, co nám v české slovní zásobě chybí, zejména pak označení pro moderní technické věci a vyjádření něčeho světového, třeba typu franšízing (franchising) nebo tým (team), jsme převzali z jiných jazyků a přizpůsobili si je k radosti své. Stále je však v našem rodném jazyce mnoho, o co se můžeme opřít. Nekomolme proto cizí slova a rozvíňme český jazyk v celé jeho květnatosti. Děkujeme všem, kteří se tvořením slov baví a účastní se her.

Váš tým Deskovek Jarda + Iva